

SZARVASI ÚJSÁG

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 6 frt. — kr.
Félévre . . . . . 3 frt. — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt; 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szerkesztési részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czimzendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-tere 3. sz. Athenaeum 1. emelet; továbbá A. V. Goldberger, servitátor 3. sz. alatt.

Á r v é d e l e m.

Valóban szomorú helyzetben vagyunk mi alföldiek. Évről-évre súlyosabban nehezedik ránk isten keze. Az árvíz állandó veszedelmükké kezd válni, mely folytonos pusztulással fenyeget bennünket; óriási áldozatokra kényszerít az önvédelem, és mégis Damokles kardjaként függ felettünk a romlás és enyészet. Alig enged egy-két évi pihenőt, hogy fel lehessen lélegzenünk, ismét és ismét ránk tör a vész. előtti leggazdagabb földjeinket, lónkre teszi legszebb, legbiztatóbb vetéseinket az ár, s mint valami mythologiai szörnyeteg, időnként megkivánja a maga ember-áldozatait is, elsepelve virágzó községeinket.

Mily szomorú lát ányt nyújt most is megvénk nagyrésze. Legdúsabb térei víz alatt! Ez-r és ezer holdat elárasztott a Körösök mentén az ár, s legnagyobb és legfejlettebb községeink halálos ret egészben voltak, és vannak, hogy a romboló elem eltemeti.

Némely községeink csak óriási erőfeszítések tudták magokat meglátani, s minduntalan kétségbeesve néznek a jövő elé.

Mi lesz az ily állapotnak vége?

Hova jutunk gazdaságilag, ha az ország leggazdagabb vidékei ily sorvasztó, reménytelen sorsra jutnak? Mi itt a teendő, hogy segítsünk magunkon?

Ilyen s ezekhez hasonló kérdések tolnak előtérbe, ha kétségbeeső helyzetünkre gondolunk. De feleletet alig tudunk azokra egykönnyen adni.

Azzal tisztában vagyunk, hogy vidékünket a vízszabályozás öli s teszi lónkre; azt is tudjuk, hogy ha ez még soká így tart, akkor végkép és menthetetlenül elpusztulunk, tehát mindenekelőtt ez ügyet karoljuk fel úgy, hogy addig sem gazdasági, sem közmü. elődési, sem semmiféle új kérdéssel nem fogunk foglalkozni a míg az oly megoldást nyert, mely mind-

nyájunkat, megnyugtát, s biztosítékot nyújt az iránt, miszerint itt biztosabb élet verhet újra gyökeret.

A vízszabályozást az állam vette kezébe, első sorban tehát az államtól várjuk a mentő gondolatot. Nem pénzt, nem segély; mentő eszmét kívánunk mi, s oly gondolatot a vízszabályozásnál, mely a megmentésre elegendő garancia lesz.

Jól tudjuk, hogy az állam, különösen mostani közgazdasági ezernyi bajai közepette, nem teheti, hogy egyes vidékekre milliókat költsön; de azért mégis csak az állam kötelessége, hogy egy, milliókat adózó vidéket meglátson, s ne engedjen végkép lónkre menni. És e kötelességet aként véljük teljesíthetni, ha a kormány a szabályozást a hazai és külföldi szakértők által egyaránt helyeselt formájában, mentől előbb végrehajtja.

Azonkívül, sőt még mielőtt azt végrehajtatná, mást is kívánunk.

Azt kívánjuk: lejtmenéreztesse a kormány mentől előbb a lehető legpontosabban vidékünket, sőt az egész alföldet, különösen a Tisza és a Körösök vidékeit; vétesse fel a régi folyómedreket, melyek hajdanában a nem szabályozott vizek természetes medrei voltak áradások idején, s a felvételek szerint állapítsa meg újra a szabályozás sorrendjét s léptesse életbe a vízmegosztás annyiszor hangoztatott rendszerét. foganatba véve a természeti és medreknek egyrészt víztartókul, másrészt közlekedési és gazdasági célokra való felhasználhatóságát tekintetbevételeivel a virágzó városok érdekeinek, melyek folyó, vagy hajózható víz nélkül szűkölködnek.

Egyebekben magunknak kell magunkon segíteni. Meggyőződhetett minden vízményi község, hogy körgát nélkül, és pedig erős, hatalmas körgát nélkül

egyetlen egy sincsen biztonságban. — Tehát a vész multával mindegyiknek legfőbb gondjának kell lenni: körgátját teljesen felépíteni, a hol pedig már megvan, megerősíteni.

Azután nevezetes teendő lesz a vészbizottságoknak nyugodt időben való tökéletes szervezése- szabályzatainak, hatáskörének szabatos megállapítása. Mert előbb kell a szükséges előintézkedéseket megtenni, nem mikor már a veszedelem beállott.

(—r.)

Az árvíz.

Megyénk folytonosan küzd a Körös megdagadt hullámaival. Az árvédelem körömszakadtig folyik. A mult héten a helyzet nem sokat változott, s a mi a történeteket illeti: azokról hírképet adnak az alábbi tudósítások:

G y o m a, ápril 4. (Éjféltkor.) Szél és eső által előidézett sérülések a körtöltésen a mai nap folytában nemcsak, hogy kijavítottak, de egyszersmind az elbontott épületek száraz anyagának felhasználásával meg is erősítették, minek folytán ha csak ezen javult helyzetet újabb vihar meg nem rongálja Gyoma biztonságához közeledik. Az átszakított vaspályán az árvíz átfolyása gyenge és remélhető, hogy kellő tevékenységgel az alantabb fekvő községek komolyabb veszélyektől megóvhatók. Ébren vagyunk és örökösünk, hogy Gyoma sorsa rosszabbra ne forduljon.

S z e n t e s, ápril 5. A Gyoma felől ma vett értesítések enyhítik az aggodalmunkat. Gyoma körtöltése kiépítettén, most már az által áthágott és megrongált vasuti töltések helyreállításához fogtak, mely munkát nagyban megkönnyít az ellen-

kező oldalon, Mester-szállásánál történt gátszakadás. A víz T u r felé ömölve, apadást idézett elő. Ha a víz által áthágott Gyoma és Endrőd közötti töltések helyreállítását s fel-emelését vihar vagy eső nem gátolja, úgy ez oldalról városunkat nem érheti veszély. A Gyoma felől megindult ár H.-M.-Vásárhelyt is aggasztón fenyegeti, miért is oly töltést akartak Csongrádnegyve területén rögtönözni, mely az összes vizet Szentes, Szegvár és Mindszentre szorítaná. Horváth Gyula kormánybiztos azonban kijelenté, hogy ily töltést a megye területén semmi szín alatt nem enged építtetni. Horváth kitűnő védintézkedései, melyben Balogh polgármester és egy 15 tagból álló vészbizottság segítyezik teljes odaadással, reményt nyujtanak a mentségre a Tisza felől is. A bekövetkezhető vízvész esetére azért minden megvan téve. Időnk ma szélcsendes és napos.

G y o m a, ápril 5. A veszély jó részt elmultnak tekinthető, a zürzavar azonban most is nagy még a városban. Nagy baj, hogy a mezőberényi szakadásnál a munkások és élelmi szerek átszállításáról gondoskodás nem történt — s ezért tegnap este 200 csabai munkás Csabára visszatért, nem bírván a szakadason áthalolni, pedig Endrődön nagy szükség lett volna rájuk. M.-Berény felől a vasuti összeköttetés holnap helyre lesz állítva, a katonaság nagy erélyt fejt ki. Endrőd nagy veszélyben van.

G y o m a, ápril 5. d. u. 2 órakor 10 percz. A körös-töltés szakadásain kiömlő és a Bánom- s Csepüskerten a vaspálya, Endrőd, Szarvas s az egész alvidék felé vonuló árvíznek már holnap megindítandó felfogására a szükséges előintézkedések közös egyetértéssel megtétettek, s azonnal foganatba vétetnek. — A víz elzárása, Gyoma védelmének megszakitása és biztosításának veszélyeztetése nélkül, a vasuti munkásokkal fog eszközölni. — E vonal levén az, hol az árvíz első kifolyásával megfogható, ez által az alantabb fekvő vidéktől a fenyegető veszély el lesz hárítható, és a vaspályának gyors

T Á R S A S

V á g y.

Hogy elváltunk, a szemedben
Bánát könnye ragyogott,
Messze taj kietlen utján
Csak ez egy köny biztatott.
Békén türtem, messze hagyva
A mi boldogságot ad.
Türtem, oh, hisz meglátom még
A te édes arczodat!

Gyermekemlék híva-hívott,
S ujra látlak kis tanyám!
A hol egykor bölcsőm ringott,
S első almom álmodam.
A miről itt almodoztam,
Távol, mint való fogad,
Mióta szívembe' hordom
A te édes arczodat!

Kis patak, a melyre árnyat
Viragos part füze vet,
És a büszke fenyves erdő
Viszhangozzák nevedet.
Gyermekévek szép emléke
Álmodozni hívogat . . .
De a lelkem egyet lát csak:
A te édes arczodat!

Szülőföldem drága völgye,
Viragos rét, zöld berek!
Mért van, hogy most vágyaimmal
Benned nyugtot nem lelek?
Itt az emlék karja ringat,
Ott a szerelem fogad . . .
Vissza, vissza látni ismét
A te édes arczodat!

Most tudom csak, mint szeretlek,
Hogy a távol elfedez,
Lelkem kinos, édes vágyba
Messze rónán révedez.
Látja a könyt szép szemedben,
Benne boldogságomat,
S a mosolyt, mely felderíti
A te édes arczodat!

Csendes alkony . . . a fuvalom
Halkan rezg a lombon át,
Haldokló napjára vonja
Az esthajnal fátyolát.
És a viszhang távol ormán
Méla, búvös hangot ad . . .
Oh csak ujra láthatnám már
A te édes arczodat!

Béry Kelemen.

helyreállítása és a forgalom újból megnyitása is így eszközölhető, ennek foganatba vétele annál is inkább sürgös, mint-hogy a vasuton áthágott árvíz folytonosan emelkedik minek folytán a vasutnak még nagyobb mérvű megrongálása várható. A vasut és a Csepüskert között eddig felgyült víz lebocsátására egy 15 méteres ideiglenes hid czölöpözésén dolgoznak, anélkül, hogy a vízfolyás még egyelőre feltartatott volna. **K i s z e l y. T h a l y.**

S z e n t e s, ápril 5. d. u. 3 órakor. Az elsüllyedt pályá-vonal, ha jelenlegi derült idő tart, 48 óra alatt a forgalomra helyre állítható lesz. **H a d s y** az általam Temesvárról rendelt katonasággal Szentésre megérkezett, így jelenleg 850 katona dolgozik, — holnap 100 utasz érkezik, ezekkel csak-nem 1000 ember lesz a gátvonalakon. Ily erő mellett tehát daczára a Tisza növekedésének és a Körös betörésének a gátvonalak megtarthatók lesznek. **H o r v á t h** Gyula min. biztos.

M e z ő t u r, ápril 5. Tegnap délben a Körös folyam ugynevezett „Sirató” gátja 50 ölnyi szélességben átszakadt s végtelen erővel zudul az alsó részi földekre a víz s már közel 20 ezer holdat elborított. Szerencse a szerencsétlenségben az, hogy ezen ártér városunk belterületét a közbeeső magasabb területek folytán még nem veszélyeztetti. A turtói Körös gát legnagyobb erőfeszítés daczára aligha lesz fentartható. — Itt a töltést két oldalról ostromolja a víz, egyik felől a Körös, másik oldalról mintegy ezer öl hosszúságban a Berettyó, mely ugyan naponla 0 20 m.-t árad, de mindedig alacsonyabb vízállása van mint a Körösnek s így a betömött zsilip maig ki nem nyitható. Így tehát várunk kell, míg a Körös apad s mindaddig óriási erőfeszítéssel küzdeni a felülről folyton szaporodó Berettyó vízzel. A tegnap éjjeli felhőszakadás egész vízart teremtett, s miután a Berettyó vízállása magasabb, ezt sem lehetett hebeosíjtani s így az esővíz elöntötte az alsó

részi „Sárallás” nevű városrészt, melyben most a lakások egymás után omlanak le s a lakosság nagy része kiköltözik. Az évenként előjövő, sőt kikerülhetlen árvíz megedzette ugyan népünket a veszély ellen, de ezuttal még se nagyon bizunk a katastropha elkerülésében.

B é k é s, április 6. Békésen és Békés-Gyulán a Körösnek nagymérvű apadása következtében a két város a veszélytől megmentettnek tekinthető. Békésről az itt alkalmazásban levő katonaságnak nagy része elrendeltetett, minthogy többé sincs szükség reá.

G y o m a, április 6. (Felad. este 7 óra 30 perczkor.) A bánomkerti és a csepüskerti gátak kiépítése munkája vétegett és remélhetőleg három nap alatt befejeztetik, minek következtében **E n d r ő d,** **S z a r v a s** és **S z e n t e s** irányában a víz lefolyása meg lesz akadályozva. A körtöltés annyira helyreállítatott, hogy Gyoma most már megmentettnek tekinthető.

H I R E K.

— (A közlekedési miniszterium) államtitkárja, Hieronymi ur, Irányi Dániel, gróf Wenckheim Frigyes és Zsilinszky Mihály megyebeli országgyűlési képviselő urak társaságában a mult héten gondosan megvizsgálta az árvíz-sújtott községeket, s a teendők iránt ott a helyszínen intézkedett.

— (V á r o s u n k) a körös-tárcsai árvíz-károsultak segélyezésére élelmi czikkeket 173 pékkenyeret, 153 házikenyert s 82 kilogramm szalonnát; pénzben pedig 219 frt 30 krt küldött. — Szives adományokat folyton közvetít a város előjárósága.

— (A fő utczai járda) vasut felé eső része ma

K i á b r á n d u l á s.

— BESZÉLY. —

IRTA

DOBSA LAJOS.

(Folytatás.)

A lépcső felső fokáról köhécselés hallatszott.

Kövéres termetű, kissé beteges, de igen okos ábrázatú asszonyság jelent meg tisztos öltözetben. Fején fekete selyem kendő. Vallain prémes mente, melynek eleje gondosan van összekapcsolva mel'én.

János rögtön fölismerte benne hősünk édesanyját: özvegy Bendefinét s kettéharapta a szót.

— Ejnye, gonosz adták, beh sikos a lépcső, nyakát szeghetné rajta az ember. Nem értek rá megtakarítani? — Ez így keménynek latszhatik, de a közbekevert köhécselés és a szivjóság, mellyel szavaltaték, elvette fulánkját.

János úgy tett, mintha nem hallaná. Elmélyedést színelve csatolta az ostorhegyes alladzóját.

Bendefiné tekintete pedig végigszárnyalja az udvart. Legelőször, minden jó gazdasszony büszkeségén, a sorban ülő aprójóságon állapodék meg...

— Megtömtétek-e a libákat Panni?... A kanpulykát megint nem látom... de biz ott van az istálló tetején. Milyen szerelmesen pislog a többire! -- Na?! Majd adok... na! na?!... Ejnye gonoszvérű! — Hát a kisborju kapott-e már vizet? Nézze meg János.

János fülhegyét sem billenti. Ugy tesz, mintha nem ő lenne a János.

— Palkó, több szénát tegyenek, Pesten méregdrága! Miért is nem fogtak a hintóba? Magasabbra csinálják hát az ülést!

Palkó lovai körül forgolódván, a civilizációval nem érintkezett annyira, hogy megtanulta volna, mi-zerint az öreg asszony fiatal menyecske mellett rendesen csak ötödik kerék. Szabad annak mindent megszólani, de azon az áron, hogy aztán megszólására szabad legyen senkinek se hallgatni — és duzzogva felelt:

— Megkövetem nemzetes asszonyomat, az ördög tud ám itt kiigazodni. Ki látta azt valaha, ily későn indulni? — Majd ott halunk meg valahol a szabad ég alatt... bizony pedig a hányszor befogtunk, kifogtunk annyi fáradsággal, rég odaérhettünk volna már nemcsak Pestre, de akár Antverpiába is! — Notabene Palkónak egyfelől Debreczen, másfelől Pesten túl minden Antverpia. — Az ülést meg, hiszen majd kiigazitom én, csak...

— Jól van jó, nem azért... — s ezt oly engesztelő hangon mondá Bendefiné, melyből kitetszik, hogy a kocsis nyers felelete János konok hallgatása mellett ránézve tömjénillat... — de szép leányt hoznak Pestről — kisasszonyt. Itt fog lakni. Jó barátnéja leányomnak... terítsék fel hát a czifra pokróczot... tán jó lenne még egy párnát tenni az ülésbe?

— Nemzetes asszonyom! viczispánné legyen ő, még pedig nem Sárosvarmegyébe, de Antverpiába, az a szép kisasszony, ha valaha olyan puha kanapén akar ülni, mint a hogy én megteremtem alája az ülést!

Bendefiné köhécselése, mely szemlátomást sűrűdött,

már a végelporlás stádiumán áll, úgyhogy esős időben való-
ságos pocsolya-tengert képez, az ottani élénk forgalom nem
csekély hátrányára. — Itt az ideje, hogy e botrányos állapot
megszüntessék új járda építése, s illetőleg a mostaniak ala-
pos kijavítása által. Ezuttal egyszersmind ismételve figyelmeztet-
jük az illetékes közegeket arra, hogy az igen élénkforgalmú
tűzok-utcán egy második palló lerakása, vagy gyalogjárda
építése igen szükséges volna; a mennyiben sáros időben az
az egyszál palló éppen nem felel meg a közönség kényel-
mének.

szó ritkán találja meg útját. Eleget sürgettük már — pedig
ez is közökhajtás — egy második levélgyűjtő felállítását, sür-
gettük azt is, hogy a közönség nagyobb kényelmére valamely
dohánytőzsdében postabélyeg-árulás rendeztessék be, a nélkül,
hogy e részben a legcsekélyebb intézkedés tételt volna ed-
digelé, holott e hiányokon a postahivatal egyszerű felterjesz-
téssel segíthetne, sőt azt hisszük, hogy a helyi postahivatal a
postaigazgatóság megkeresése nélkül is intézkedhetnék ily cse-
kélyebb ügyek ellátása tekintetében. — Vederemo!

— (A p r i l i s e l s e j e) nem hiába a bolondok napja,

A kis erőszakos.

— (A közönség köréből.) Ez alatt a rovat
alatt akartuk a szarvasi postahivatal figyelmét felhívni arra,
hogy a legújabb időben milyen nyomorúságos módon történik
a postaküldemények széthordása. A kihordó nemcsak teljesen
tájékozatlan, de olvasni is alig tud és folyton
utbagazításra szorul, s nagyon könnyen megtörténhetik s ha
nem történik, csak is a közönség lelkiismeretességének kö-
szönhető, hogy a levelek vagy egyéb postaküldemények nem
a czímezett kezébe kerülnek. De a postahivatallal szemben a

a mi kis szárnyvasutunk intézőire is megvolt a sajátos hatása
Éppen az ominózus naptól számítva az a rendelkezés történt,
hogy a 3-ik osztályú kocsikat 4-ed osztályuakkal helyettesít-
tették, dekorum kedvéért rápingálván a 4-es szám helyére fe-
hér festékkel a 3-as számot. Mi figyelmeztetjük az illetékes
közegeket, hogy éppen a 3-ad osztályú kocsik azok, melyek
a vasúttársulatoknak kivétel nélkül a jövedelmet hozzák, és
hogy nem szabad annyira demokratikus tendenciákat táplálniok,
hogy ez által a közönségtől a köteles kényelem elvonassék.

— (A z u j o n c z o z á s) az egész megye területén uralgó szomorú árvízveszély miatt, mindenik sorozó-járásban későbbre halasztatott. Csakis a szeghalmi sorozó-járásban fog talán a kitűzött rendes határidőben megtartatni, — a többi helyeken pedig valószínűleg Szent-György napja és pünkösöd közti időben lesz újra kitűzve és megejtve.

.. — (A m e g y e i k ö z i g a z g a t á s i b i z o t t s á g) ápril havi gyűlése, az árvíz miatt nem tartatik meg.

— (D e r é k h a z a f i.) Mezőtúron Nagy Sándor tekintélyes polgár 1000 forintot adott szegénysorsu ref. elemi iskolai gyermekeknek ruházattal való ellátására.

— (A m u l t h ó 29-é r e) Orosházán kitűzött békésbáti evang. egyházmegyei közgyűlés a békésmegyei árvízveszély miatt e hó 12-ére halasztatott el.

— (K ö r ö s - T a r c s á r ó l) írják a „B. L.”-nak ápril 3-ról: A múlt hó 14-iki kitörés után nyomban következett jelentékeny apadással — hisszük, hogy helyzetünk javulni, szenvedésünk könnyebbülni fog; de a bekövetkezett esőzés miatt — mely a Körös vizét ujabban, az előbbinél nagyobb mértékben megárasztotta — még megmaradt házaink egyrésze is víz alá merült. Márczius 28-án pedig a hosszúfoki csatorna jobb partja is — daczára az erős védekezésnek — kiszakadt s úgy a terjedelmes uradalmi földeket, mint K.-Ladány, Mezőberény és községünk szántóföldjeit is elborította. Mi eme kitörés által utolsó közlekedési utunktól is megfosztattunk! — Hogy ujabban mily roppant vízáradástól lepettünk meg, mutatja azon körülmény is, hogy noha a kettős Körös mindkét partja kedden reggel keresztül töretett, mégis a folyóvizén csak igen csekély egy-két órai apadás állott be, a belső áradás pedig annyira magasodott, hogy a legerősebb védekezés mellett is naponként több-több ház kerül víz alá. Jelenleg községünk két magasabb pontja körül a még vízmentes mintegy 160 ház és udvartelek biztosítására — mely a hajlékaiktól megfosztott

lakosoknak utolsó menedékhelyéül szolgál — Szombati mérnök ur utasítása szerint — erős körsáncz vonatott. Egész vidékünk valóságos sík tengerre lesz! Az ugynevezett tanyai épületek, melyek többnyire lakóhelyül is szolgáltak, valamint a község belterületén mintegy 500 ház van víz által elborítva, melyeknek ma már legnagyobb része romhalmaz! — Védőtöltéseink mindkét oldalon a szélirány gyakori változása miatt erős habverésnek lévén kitéve, széllvelromboltattak, sőt több helyen egészen elsepertettek, úgyhogy azokat a magunk erején többé föl nem építhetjük. Eme töltések hosszú időn át sok költség-gel egyedül községünk által építettek és tartattak fenn és a mostani rendkívüli áradással szemben, minthogy aránytalan terhet visellünk — melyet oly sokszor, de fájdalom, mindig sikertelenül hangsúlyoztuk — minden erőfeszítésünk mellett el kellett esnünk! Elértünk azon határig, hogy a szenvedett roppant kár miatt — csak állami nagybörművü segély s a Körös-balparti érdekelt községek és birtokosoknak egy rendszeres társulattá alakítása s így jövőben a védelmi terheknek igazságos arányban leendő megosztása és viselése tarthat fenn bennünket!

— (A „B é k é s m e g y e i K ö z l ö n y”) f. hó 3-án megjelent számában nyilatkozik a szerkesztőség, hogy Garzó Gyula úr átvette, mint főszerkesztő, a lap irányadó szellemi vezérletét, s dr. Báttaszéki Lajos és Zsilinszky Endre urak, mint különben teljesen egyenjogu társszerkesztők egymást közt úgy oszták meg a munkakört, hogy előbbi a politikai-, utóbbi pedig a társadalmi irányu közleményekre nézve teljesíti a szerkesztői teendőket.

— (E g y H a u e r n e v ü) szentesi izraelita polgár nevét „Istóczy”-ra akarja magyarosíttatni; ez ellen azonban Istóczy tiltakozást nyújtott be a belügyminiszteriumhoz.

nem engedé huzamosabban künn időzni; mentő'e alól itezés üveget s nagy kulcsot vont elő — olyan lyukas nagy kulcsot, mint melyenből gyermekkorunkban ágyút készítettünk — szóval rátért jötrének okára, a dolog velejére. Jánosnak utasítást adott, mikép nyissa meg a pinczeajtót, az üveget pedig hogy hogyan töltse meg édes ürmössel a harmadik hordóból.

Palkó az édes-ürmös szóra megnyalta ajakát.

János rögtön igen jól hall, úgy látszik, már eszébe jutott, hogy ő az a János, mert sokat jelentő hunyorítás után izibe ott terem a lépcső felső fokán.

Bendefiné észrevette a hunyorítást.

— Megallj gonoszlélek, macskára nem bizunk hájat, hadd tegyek csak a szádra lakatot.

Nem kell megijedni. E lakat nem más, mint egy kereszt, mely roppant nagyságban két krétavonással rajzoltatott János kicsucsortott ajakára.

Palkó e kere-ztre, mint mennyei boldogság sirkövére, oly keserű pillanatot vet.

— Mig a pinczébe leszesz, füttyülni fogsz! — kegyetlenkedik a kérlelhetlen öreg asszony . . . — s most már mehetsz!

János megy és füttyül, ad nótam:

„Korcsmárosné, bort ide a kupába!”

Palkó pedig áll és hallgat. Képe keserű, mintha az ürmösből már lenyelte volna az ürmöt. Hallgat szomorú lélekkel, benső megilletődéssel. Eltemetett reménységének e fanyar triller volt utolsó gyászmuзикája.

— Megjöttél? Vigyázz, hogy az ajtó nyitva ne maradjon. A zárban kétszer fordítsd meg a kulcsot — azután megvizsgálta, ha vajjon, ajakán nincs-e feltörve a lakat? — Jó, letörölheted!

S im, alig hogy e kereszt eltűnt, János arcza egy boldogabb jövő hitében sugárzott; Palkó derül, s főkép mikor amaz egy más nótára tért, melynek sokat ígérő értelme így hangzék:

„S addig iszom, míg a fogam

Ki nem ázik,

A szőlőm g a gyomromban

Kicsirádkik!”

ujra remélni kezdett.

Bendefiné távoztával János azon ürügy alatt, mintha zsebkendőjét a kocsin feledte volna, lesietett, hol Palkónak sokat jelentő szavakat sugdosott.

Igen, e szavak sokat jelentők lehettek, mert a kocsis bajusza rögtön égfelé meredezett, már pedig tudjuk, hogy nála így nyilatkoznék minden nagy érzelem.

Nem is csalatkoztunk.

Óvakodó körülpillantás után lopva csúszik a pinczeajtóhoz, megfogja, megrázza — s óh szörnyűség! A pinczeajtó egyik szárnya, daczára Bendefiné gondoskodásának, daczára a kettős zárnyikorgásnak — kinyilik, úgy, hogy Palkó most bátran beléplhet; be is lép, csakhogy félénken lép be . . . Mindegy, mégis belép, s onnan fél percz múlva — nagy kancsóval s lealázott bajusszal jelenik meg.

A kancsó édes ürmössel van tele.

Legujabbak.

— „Árvíz”-rovatunk folytatása. —

— Gyomáról ápril 7-ről írják a következőket: A vasuti átszakadás helyreállításán a munka erélyesen folyik s remélhető, hogy közelébb sikeresen befejeztetik, mi által az alvídék helyzete is tetemesen fog javulni a Köröstől fenyegető veszély ellenében.

— P.-D é c s e n, a gyomai árlefolyás f. hó 8-ig több mint 6000 hold földet öntött el, az útjába eső tanyák nagyrésztét romba döntve. — A Mitrovsky-major mellett, továbbá Örvénykútnál s a berényi út mentén gátak emeltetnek a folyton terjedő árvíz elé. — A helyzet javulása csak az esetben várható, ha a gyomai töltésszakadás betömetik.

— A szarvasi vasuti gát a folytonos erősítések segítségével mindeddig kiállotta a hullámok ostromát; de kérdéses, ha vajjon tovább bírja-e; a mennyiben a vasútigazgatóságtól a napokban oly értelmű rendeletet kapott a felügyelő mérnök, hogy többet ne merjen költeni a töltésre. — Ha aztán a víz elmossa a gátat: ez nem az állam, mint vasut-tulajdonos baja lesz, hanem a mienk, mert hisz a jó dolog, hogy a közlekedés megmaradjon a garanciát. Mindenesetre jó lesz éber szemmel kísérnie városunknak ez ügyet, nehogy a vasútigazgatóság fukarsága elűsztassa a vasútvonalat, mely ezuttal egyszersmind védtöltésül is szolgál a gyomai áradat ellen.

— A magyar állam vasutak aradi vonalán, Mező-Berény és Gyoma állomások közt az árvíz által előidézett forgalmi akadály előre láthatólag csak a jövő hét közepe felé lesz teljesen megszüntethető.

— A kákafoki s halásztelki gátvonalak egész hosszúságukban mindeddig diadalmasan da-

czoltak az ostromló áradattal, s jövőre is garantírozzák a sikert. Legutóbb pont az ártér határon a halásztelki rész csúcsán levő ugynevezett kisköki gát, mely csak az ősz óta tartozik a gáttársulatok vonalába, s addig megyei gondozás alatt állott. E pont erősítésére a közeli napok alatt kétszer oly nagy összeget költött a gáttársulat, mint összes vonalaira, holott ez utóbbiak kétszeresen meghaladják az előbbienek terjedelmét.

A kisköki gátnál Matyasovszky állami segédmérnök teljesíti állandóan a felügyeletet, s legutóbbi távirata szerint a gát még mindig elég jól áll, noha a gyomai vízáttörés folytán most már két oldalról van vízzel körülvéve. — Szolgáljanak e körülmények felvilágosításul azok számára, kik mendemondák után indulva s holmi észvesztett táviratok által felrevezetve, elég botorúl, hanyagsággal vádolják a gáttársulati érdekeltséget, holott épen ellenkezőleg az egész megyében csupán a mi gáttársulataink által gondozott gátvonalak tudtak ellentállani az áradatnak: a minnek megfejtése abban lehetséges, hogy e gáttársulat nemcsak szóval, de tettel is teljesíti az árvédelem körüli feladatait.

Tarkaságok.

Gascogneiád. A biliárdversenyt egy gascognei fiatalember is végig bámulta. Sértette önértékét, hogy a játszók ügyességét annyit dicsérgetik, s így fakadt ki: „Én az utolsó parthiet, melyet játszottam, januárban kezdtem el. Szépen egy csomóba tereltem labdáimat, s point poinra csinálva, egészen elmerültem a játékba. Egyszerre csak kinyitják az ablakokat; hátra nézek, s mit látok! . . . Az orgonafák teljes virágzásban voltak! Észre sem vettem, hogy az egész telet végig játszottam.

— No, így osztán még ma könnyen elérünk akár P e t r e, akár — Antverpiába!

Ismételjük, Palkónak Antverpia gyengesége volt.

II.

Az ebédlőben, melynek roppant szekrény egyetlen ócska és ide nem illő butora — kétségkívül tisztos hagyomány id. Bendeftől — az asztal egyik vége terítve van.

Bendefné önértékes nyugalommal helyezi le az édes ürmöst és a pinczekulcsot. Ugy látszik, meg van győződve, hogy dolgát igen jól végezte.

— Be van fogva, nemzetes asszonyom! — szól János hasonló önértékes nyugalommal. Ugy látszik, ő is meg van győződve, hogy dolgát igen jól végezte.

— Ejnye, és még nem kész az ozsonna, pedig egy harapás nélkül fiamat sehogysem ereszthetem utra. Hol leányom? Hol van Szerafin?

— Teinsasszonyom a konyhán!

— Már megint? Ej ej, fiam nem szereti, ha gazdasszonykodik. Szakácsnének konyhán, menyecskének szobában a helye. Híjja be János.

János mióta csinylt tett, nagyon engedelmes.

Szép fiatal nő lépett be két tányér étékkel. Öltözetéből csipkével ékesített bársony otthonka a legfeltűnőbb darab. Ily otthonka mindenkinek jól áll, Szerafinnak ellenben minden jól áll. Az a csipkefőköttő, például lenyúló szalagjával, mely szabásában Stuárt korára emlékeztet, épen úgy, mint e hét sor keleti-gyöngy nyakán, s baloldalon kissé félreválasztott cik-czak hullámzó barna sötét haj jól áll, nagyon jól

áll. Jára a, modora, kellemes finomságot árult el. Keze fehérebb, óh, sokkal fehérebb a porcellan-tányérnal. Lába pincziny, de — keskeny. Ajka édes-ürmös. Kék szemének mély sötétjét hosszú pillai árnyazák. Lábujjhegyen csúszik előbbre, vigyázatosan mint kigyó, s pajzánul mint gyermek, ki csinylt tesz, vagy búvócskát játszik.

— Leányom, már megint a konyhán?

— Pszt! Megcsalom férjemet!

— Mit beszélsz?

— Károly szereti az omelettet rummal, de a mi együgyű szakácsnének rendesen elégeti. Egyszer igen lajy, olykor nagyon kemény. Nézze! — s a süteményt büszke diadallal nyujtotta előbbre — ezt én sütöttem. Ugy-e jól sikerült? Hm? Fog örülni!

— Mert te készítetted? Ellenkezőleg ha megtudja, egy falatot sem eszik!

— De nem tudja ám meg! Édes mamám meg ne mondja neki! János, gyujtsa meg a rumot. Igy! Meglássa jó lesz. Ni, hogy sistereg. Én sütöttem, csak várnunk kell, míg a cukor egészen felolvad. Ez meg a rostélyos. Mit mond hozzá? Négy közül választottam ki a legszebb darabot.

— Valld meg, hogy ezt is te sütötted!

— Ha megígéri, hogy meg nem mondja neki!

— Édes leányom! Nem szükséges, megmondja arczszíned. — Hisz a tűz egészen felpiritotta halvány szép arczodat.

Szerafin ijedten nézett a tükörbe.

— Valóban! Veres vagyok, mint egy pipacs . . . ha így látna férjem? Istenem, mit csinálgak?

Midőn Voltairét, még egészen ifjan, bemutatták XIV-dik Lajosnak, a király az ifju „Henriade” című művéről is szólt vele, s kérdezte, hogy e belviszályok története helyett, miért nem választott a nemzetre nézve dicsőbb korszakot megéneklésre?

Mire Voltaira így válaszolt:

— Sire! a lelkesedést nem lehet erőszakolni. Ha egy nagyobb frank királyt fogok még ismerni, mint IV-ik Henrik, ismét tollhoz nyulok.

Párisban a pinczerek ujévi üdvözleteiket bonbonokkal szokták kísélni, hogy annál jelentékenyebb ujévi ajándékra tarthassanak igényt. Midőn egy fukar elé bonbonokat tesz a pinczér, az dühösen felkiált: „Mit — nekem bonbonok? Mikor egyetlen fogam sincsen!” „Engedelmet kérek” — viszonzá a pinczér jövő ujévkor majd egy fogsorral együtt bátorkodom átnyújtani a bonbont.

Elfogtak valamely gaztettért egy suszterinast, kit a bíró elé vezettek. — Bíró: Mért fogtak el kópé? — Inas: Hát, izé hát . . . , mert jobban tudtak futni, mint én.

Mózsés: Ugy-e Fülöp, the ma paradicsom zószt ethél? Fülöp: Nem biz én! hogy rodod? Mózsés: Hát láthom a szakaladon. Fülöp: Hajszen az még thegnaptól van rajta.

Történelemből volt előadás az elemi tanodában. Jelen volt a helybeli plébános ur is, nagy kedvelője a históriának.

Bendefinek sajátos regényes fogalmai voltak a nőkről; szerinte ez, csak azért nem angyal, mert nincsen szárnya . . . s im, e pár szó felvilágosít Bendefiné ijedelme felől, főkép, ha megjegyezzük, hogy saját nejét illetőleg benne e fogalom potenczirozva volt.

— János, hívja elő fiamat.

Szerafin ellenvetésül felhozá, hogy várnának, míg megolvad a cukor, őszintén, míg arcza visszanyeri regényes, halovány színét; — azonban az ajtó megnyílt és Bendefi belépett.

Károly mintegy 26 éves lehet. Sugár termetét könnyűséggel hordozza, s bár első tekintetre vékonypénzünek látszik; járása, tartása nem nélkülözi az erőt, sem a méltóságot; a férfias szépség ezen két főbb alkotó részei. Térdig érő lovagszizma, feszes nadrág, rövid bársonyujjas (tán gyöngéd sympathiából nője iránt) teszik öltözetét, mi eléggé jellemzi a vidéki izlést, mely általánosan mindenkor örömeztőbb hódol a legfantasztikusabb szeszélynek, mint a divatnak. Fél hosszúra hagyott hajzata magas hcmlökát festői rendetlenségben folyja körül mint ezt kezdő művészeknél oly gyakran láthatni, s ha még idevesszük gonddal ápolt kezét, barnás egyenlő arczzsinét, abrándos metszésű ajkait: be van feje ve a rajz regényes oldala. Sötét, villogó szemei ellenben, főkép a sebesség, melylyel forgatja, majd az átható tűz, mivel egy tárgyon megtapad, gyanakodó jellemvonásra mutatnak.

Látszólagosan fölindulva, s fogai közé harapott szivarral lépett be. Kétszer sétált végig a szobán. Az ablak előtt állapodék meg, honnan üres pillanatot vetett a szabadba, majd szarvasbőr-keztűt gyűri ujjai közt, vagy égő szivaráról tör-

— Mond meg csak édes fiam, szólit meg a tisztelendő ur egy piros képű gyerkőcöt. — I. Béla király mily hős tettet vitt véghez, midőn Lengyelországba menekült Micislavhoz? — M e g h á z a s o d o t t ! felelt a gyermek.

II. Fülöp spanyol király, egy izben egészen egyedül időzött az Escorialban, s nem volt rajta semmi királyi jelvény látható, egy magánzó, ki oda belépett, egészen fesztelenséggel kérdezte a királytól a képek magyarázatát, melyekkel a csarnokok díszítve voltak.

A király egész készséggel kielégítette tudvágyát. — Az idegen teljesen meg lévén elégedve az előzékenységgel, így szólt hozzá:

— Uram, én ez vagyok; ebben s ebben a városban lakom, ha ön valaha arrafelé utazik, s szíves lesz engem meglátogatni, jó borral fogok önnek szolgálni.

— Uram, felelt neki a fejedelem, nagyon le vagyok önnek a szíves meghívásért kötelezve. Hanem én II. Fülöp, Spanyolhon királya vagyok és ha ön valaha még átutazik Madridon, és engem meglátogat, az önénél még jobb borral fogom megkínálni.

Agathoclus, Sicília királya egy szegény fazekas fia volt. Egy izben, midőn Charthagot ostromolta, alakosok lekiáltottak neki a várfokról:

— Hej fazekas mester, miből fogod kifizetni katonáid bérét?

— Városotok romjaiból, felelt a király, s megtartotta szavát. E fejedelem, hogy mindig szem előtt tartsa mind méltóságát, mind szegény származását, egyidejűleg cserép és emaillozott aranytálakban hordatta fel ebédjét.

deli a hamut, de ingerült hangulatában nem vette még észre a jelenlevőket.

János merevsége, Aniko, s az öreg asszony figyelme, melylyel Károly mozdulatait követik, végre e némaság jelei, hogy az ifju férj e házban fensőbbiséget gyakorol.

— Édes fiam, — szól végre Bendefiné azon tartózkodó gyöngédséggel, mint anya szokott elkényeztetett gyermekéhez — rosszul vagy?

— Nem anyám.

— Bajod van. Látom!

— És én mondom, hogy nincs.

Szavai bizonyítékául hatalmas füstöt eresztett.

— A kocsis befogott. Mi elkészítettük legkedvesebb ételeidet; im itt az asztalon.

— Omelette rhummal! — jegyzé meg Szerafin.

Károly fölrezzent.

— Ah, nőm! — s könnyű fejbillentés után, némi zavarral, mint ki tudja, hogy az illedelem ellen vétett, dobta el szivarát.

— Csak folytasd!

— Köszönöm.

— Kérlek!

— Nem.

— Nőnek mindent el kell tűrni, mi férjének gyönyörűségét okozhat.

— De a férjnek nem szabad olyasmiben gyönyörözt találni, mi nejének kellemetlenséget okozhat.

— Nekem rá kell szoknom!

— Nekem el kell szoknom!

(Folyt. követk.)

Nagy Károly egyik nagykövete a török udvarnál. észre- vette egy kihallgatás alkalmával, hogy mintegy készakarva- nem készítettek számára ülést az elfogadási teremben. Azonnal levété köpenyét, leteríti a földre, s török szokásként reá ül, s egész fesztelenül előadja a szultánnak, II. Szolimannak küldetése tárgyát. A kihallgatás végeztével mély meghajtással bucsut vesz ö felségétől, s eltávozik anélkül, hogy magával vinné köpenyét. Szoliman, ki ezt észrevelte s azt hitte, hogy feledékeységből történt, felszólította őt, hogy vigye el köpenyét is.

— Az én császárom követői, felelt a francia szilárd hangon. soha sem szokták magukkal vinni ülőhelyeiket Szoli- man a helyett, hogy e mondás által sértve érezné magát, ezentul a legnagyobb tisztelettel tanusította a nagykövet irányában.

A beteg Piron halálát közeledni érezvén, egy izben. mint egy mély álomból ébredve így szólt a körülte levőkhöz:

— Voltaire addig mig éltem, nem igen mert megtámad- ni engem; de miként az árulót ismerem: képesnek tartom őt arra, hogy halálom után akarjon sértetgetni, miként a szegény Crebillonnal, az én nagy nevű hofitársammal tette. De előre- látó voltam, ismervé irántam táplált jóindulatát. Irataim közt van egy kis szekrényke, mely 150, az ő tiszteletére írt epig- rammot tartalmaz.

Ha, midőn már nem leszek többé, csak egyetlen guny- iratot közöl ellenem Voltaire, szigorun meghagyom irataim örökösének, hogy minden héten ez epigrammok egyikét küld- je el Ferney-be. E kis készlet, ily módon gazdálkodva ve- lo, éppen három éven át lesz képes mulattatni e vidék tisztelet- reméltő ősz férfiat.

Képünkhöz.

Morzsa urfi, a ház kedvencze, addig-addig som- fordált a kényelmes kis kocsi körül, melyben a fa- baba terpeszkedett, hogy végre is győzedelmeskedett benne a vágy: ott pihenni a kis dunna hívó ölén. Kapja magát, lehúzza a babát kényelmes helyéről, s diadalmasan foglalja el a trónt a szörnyű attentátum után. A kedélyes rajz művészi kivitelben adja Morzsa úrfi holdog elégteltségét a végrehajtott csiny felett.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

Hirdetések.

HIRDET M É N Y.

Friss Erfurti-gazdasági, konyhakerti és virág-magvakat legujabban érkezett friss töltésű savanyu [bor] és gyógy-ásványvizeket a lehető jutányos árak mellett, 5 és 2 éves Magyarádi-bort 28 és 24 krért, 1 Literes üvegekben tisztelettel ajánl

2—3

N y á c s i k S o m a,
a „fekete kutyához.”

 Egyedüli raktára Hoff János béc m...-ör é czuko.ka-k szitmeny-nek, Ph. Suchard francia chokoladéjának, valódi angol mosópor, rizs és fénykeményítőnek.

É l e t e t és e g é s z s é g e t ismét visszanyerve!

B r a i l a (Románia.) Hoff János urnak, Bécs. Kérek gyorsan 13 palaezk HOFF JÁNOS-féle maláta egé zségi sör! s három zacskó (kék papirosban) nyákdoldó malátamelleczukorkat, miután a hölgy, kinek ezen Hoff János féle egészségi sör rendelve van, valób an e nélkül már nem is élhet. legatább e nélkül egyet- ten egészséges napja sem volna. Mély tisztelettel Borgheti A.

A csaknem minden európai állam es. klr. udvari szállítója Hoff János urnak es. kir. tanácsos, a koronas arany érdemkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rend lovagjának Bécs Gyárhelyiség: Grabenhol 2. Gyári raktárhelyiség: 1. Graben. Bräunerstrasse 2.

Gyógy-jelentés: A schleswigi es. kir. osztrák tábori kórházak igazgatóságának jelentése. — Az altesti szervek működésének renyheségénél, idült hurutok, nagymérvű nedv-vesztések és lesóványodásnál a Hoff-féle malátakivonatsör mint különö gyógytápszer működött. Minden megfigyelt esetben igen szívesen fogadott tápláló és erősítő-szernek s üdvös hatástól kísért italnak bizonyult.

4—4

Gayersfeldi Pirz. őrnagy es. kir. biztos.
Dr. Mayer. ezredorvos.

 Főraktár Szarvason: NYÁCSIK SOMA urnál.